

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Jesu Siculi
Caltasinettensis, In ... Universitate Messanensi Theologiæ
Primarii Professoris, Tractatus Quinque In Quinque
Ecclesiæ Præcepta**

Tamburini, Tommaso

Dilingæ, 1697

Caput XVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40032

utrum impudicum, & solum ex affectu est peccatum contra naturam; quare debet hoc speciatim in confessione precheri, nisi aliquando obstat monitio, quam jam subdo.

Monitio pro Confessione turpium.

14. **Q**uæ hactenus de peccatis obsecratis explicuimus, factum est ad eorum naturam cognoscendam; nam certè non raro expediet de tot minutis nequaquam pœnitentes à Confessariis interrogari, & expedit, ut ipse penitens ex se modestis verbis id dicat; quando advertit; sed quoad Confessarios sic habet Fillius in instruet brevis pro Confessariis cap. 2. Prudens est Confessarius debet in exquirendis causis circumstantijs sexti præcepti, preparatorijs ad actum consumatum, modis minutis non necessarijs, ne se, vel penitentem excitet ad aliquam tentationem.

15. Coninch. etiam sic ait d. 7. de Sacramentis dub. num. 59. Præstat aliquando, Sacerdotem minus perfectè peccatum pœnitentis intelligere, quām vel illi, vel sibi aliquod scandalum creare, & esse nimium.

16. Angelus v. *Interrogationes num. 1.* sic docet, confitetur mulier, quod fuerit cognita extra vas debitum, noui querat postea Confessarius, in quo loco, vel quo modo, & hujusmodi, sicuti faciunt quidam, qui potius sunt contaminatores, quām Confessores.

17. Delgadillus de Pœnitent. cap. 17. num. 99, valde caute, inquit, de-

bet se gerere Confessarius in examine Pœnitentis circa peccata turpia: unde notant multi, quod si vir, vel fœminua confitetur, habuisse copulam extra vas naturale, non debet Confessarius inquirere (addo ego, subdit Delgadillus, quod non permittat declarare) in qua parte corporis, quia sufficit, cognoscere, peccatum illud esse contra naturam commissum cum viro, aut muliere, ut cum Angelo, & Fagund. notat Diana c. 13. tr. 4. n. 99.

18. His addi potest Verricelli tr. 4. ref. mor. quæst. 1. qui num. 5. sic habet: quando concubina se accusat per annum singulis diebus semel, aut bis cognitam fuisse, quis non videt, quām turpe sit, quantumque periculi affert, tam Sacerdoti, quām pœnitenti eam interrogare, quot vicibus penetraverit vas? &c.

CAPUT XVIII.

De medijs, quæ assumuntur ad peccandum.

1. **N**onnulla superflunt dicenda, quæ ad integratatem confessio- nis pertinent. Nunc igitur dicamus de medijs, quæ assumuntur ad finem peccandi, nam de fine peccantis satis ea sunt, quæ supra c. 12. n. 14. & 15. explicuimus.

2. Porro prædicta media trium generum esse solent. Primò indifferen- tia ex te; ut si quis te vestiat, surgat à lecto, ambulet, equiter, ad occiden- dum inimicum, & de his,

3. Dicq

in bibliotheca

AMBVRINI

ECCLESIA MAGISTER

VARRI

1688

ETI
306:

3. Dico non oportere in Confessione explicare, quænam illa speciatim fuerint: sed solum sic in genere: tanto tempore conatus sum externis mediis inimicum occidere, seu planius: tanto tempore preparavi media ad inimicum occidendum: id quod per aliam occasionem supra declaratum est.

4. Secundò, solent hujusmodi media esse mala, sed diversæ speciei à malo, quod finaliter intenditur; ut furari gladium; vel sclopum ad occidendum; dico, hæc media omninè explicari debere, quia ipsa sunt nova, & peculiaria peccata, ut ex te patet, & ego memini, me dixisse aliquanto superius.

5. Tertiò. Ejusmodi media solent esse mala ejusdem rationis cum malo finaliter intento: ut turpiter loqui, osculari, tangere ad finem turpis congressus: dico, hic esse distinguendum, nam si principalis actus malus intentus non est subsecutus, vel intentio peccantis fuit sistere in illis actibus, iij sunt Confessori aperiendi, ut v. g. si turpiter puellam asperisti, vel tetigisti, sed non processum est ad aliud; nam tunc, quia, ut supponimus, animum habuisti: sistendi in illo tactu, vel aspectu; ideo debebis hos actus aperire; quia hi sunt propria peccata; ut etiam debes animum tuum, seu desiderium de illa, confiteri, si illud habuisti.

6. Verum si animum habuisti procedendi ad turpem congressum, & simul statim, vel satis modico interjecto tempore de facto ad illum processisti; tunc probabile est, satis esse, dicere illum finalem actum, sic: turpiter con-

gressus sum cum soluta v. g. Ratio huius probabilitatis est, quia tunc iij præcedentes, & quasi præparatorij actus satis explicantur, & à Confessario ex modo ordinatio peccandi satis intelliguntur, intellecto fine jam obtente, Nec solum præcedentes similes actus, sed etiam statim consequentes, si non ordinentur ad aliam copulam, satis modo dicto explicantur, quia ob eandem rationem sunt modi ordinarij peccandi.

Dixi autem (statim processisti, & statim consequentes) si enim notabile interjaceat tempus, cum tunc essent distinctæ actiones, & non in eodem ealore patratae, speciatim essent confitenda eo modo, quo docuimus cap. 14. & num. 27.

An predicta mala media ad pravum finem possint separatim confiteri?

1. **S**i quis in secundo genere medium peccaret, furaretur v. g. ut occideret, vel ut adulteraret, bene non se, solumque peccatum explicaret, si sic diceret separatim: Confiteor me furatum esse, & postea: Confiteor me occidisse.

8. Respondeo, in eadem Confessione nequaquam bene se explicaret, quia Confessarius sic intelligeret, ea duo peccata commissile, cum solum commiseris unum cum duplice malitia in specie morali: at si per inculpatam oblivionem solum confessus es furtum v. g. potes in secunda confessione separatim fateri homicidium, si illud explicari poterit sine mentione furti (ut certe

antē in hoc exemplo fuit, & homicidii, & similiū potest, quod non potest in casu mox dicendo n. 11.) Ratio est, quia fecus obligareris iterum tuum peccatum rite absolutum confiteri, ita de Lugo diff. 19. de Pan. à num. 652. apud quem id latius lege.

9. Quod dictum est, intelligere etiam debet (ut id hac occasione non omittam) quando in eodem indivisibiliter actu adeat duplex specie malitia? Si quis v. g. habens votum castitatis, contra castitatem peccet, cùm duas malitiæ specie diversas contrahat, nempe tornicationis v. g. & fractionis voti, hoc est, contra virtutem castitatis, & contra virtutem Religionis, potestne separatim has malitiæ conferri?

10. Quid secundò, quando in eodem actu est duplex numero malitia, ut si quis uno ictu occidat duos homines, potest ne dicere: Occidi hominem, & deinde, hominem occidi: Peccavi contra votum, & deinde, peccavi per fornicationem contra castitatem.

Respondeo, non posse in prima Confessione: posse in secunda, si bona fide processum fuit, & sic explicari malitia in secunda Confessione potest; atque hæc propter rationes modò num. 8. allatas.

11. Estenim diligenter advertendum in his casibus, & in prædictis n. 8. alijsque similibus intelligi, quando in secunda Confessione declarari potest una malitia sine mentione alterius, ut potuit in casu dicto dictis num. 7. & 8. & etiam in casibus dictis num. 9. & 10. At si in prima Confessione (quamvis bona fide) dixisti, te puellam violasti.

Tambur. de Præcept. Eccles.

se, quam tamen tu violaveras violenter, non fatis in secunda Confessione explicares tuum peccatum, si dices: ego fui violentus in quandam personam: nam fuisse violentum in personam aliquam, cum potuisse esse, vel circa honorem, vel circa personam, vel circa rem familiarem, non explicares tusem congreßum factum cum violentia, qui constituit propriam speciem stupri; & ideo tunc, & in similibus non separatim, sed simul est Confessori in secunda Confessione declaranda, quando per accidens erit, quod bis ob necessitatem explicandi tuum peccatum, idem Confessioni subdatur.

CAPUT XIX.

*De peccatis ex ignorantia, vel
ex conscientia erronea.*

1. **S**i cum culpa mortali non vis scierte, hoc esse peccatum, non vis v. g. scire hodie esse diem festivum, & cum possis inquirere, non inquiris, & sic illum non servas, peccas mortaliter per ignorantiam, quam vincibilem, seu culpabilem appellamus: si vero probè sciens esse festivum, adhuc illum non servas, peccas item mortaliter, ut ex se constat.

2. Quæro jam, an in utroque hoc casu sufficienter sic consitearis; *Missa non interfici die festivo?*

Respondeo. Sufficienter, sive enim culpabiliter ignarus, sive sciens Missam omittas, semper contra cultum DEI ab Ecclesia præceptum peccas;

R. unde

Ex libris in bibliothecâ.

AMBVRINI

ECCLESIA PRÆCEPTA

VARRO

de

bus editi

ET III
306: